

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
VERES PÉTER GIMNÁZIUM
MAGYAR KERTÉPÍTŐ KFT.
BRINGÓHINTÓ KKT.

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERESKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: TERCSINÉ TÓTH ILONA (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya/Somogy/Tolna: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Ált. Isk., Pécs)
Békés/Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Bercsényi Miklós Gimnázium, Törökszentmiklós)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: Dél-Buda: ANTAL ERZSÉBET (Arany János Általános Iskola és Gimnázium)
Dél-Pest: NAGY MÁRTA (Lónyay Utcai Református Gimnázium)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: VETLÉNYI DÁVID (Baár-Madas Református Gimnázium)
Csongrád: BARANYI BETTINA (Kálvin Téri Református Általános Iskola, Makó)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves/Nógrád: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Komárom-Esztergom/Győr-Moson-Sopron: MÉSZÁROSNÉ NAGY ÉVA (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Pest megye - kelet: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Pest megye - nyugat: KUJBUS ATTILÁNÉ (Szent Margit Gimnázium, Budapest)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárdá)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Kertvárosi Általános Iskola Eötvös József Székhelyiskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

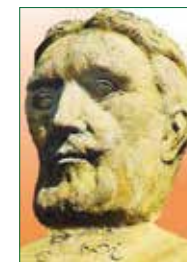
„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2014/15.
Országos döntő
5. osztály

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERESKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Azokat a városneveket jelöljétek meg, amelyek betűiből kirakható egy ötbe-tűs magyar női név! (A) *Debrecen* (B) *Kaposvár*
(C) *Mezőkeresztes* (D) *Veszprém* (E) *Visegrád*
- Jelöljétek meg a helytelen vagy pontatlan szólásmondásokat!
(A) *nehéz fába vágta a fejszét* (B) *idegen tollakkal dicsekedik*
(C) *két malomban örölnék* (D) *légvárákat tervez*
(E) *kifelé áll a szekere rúdja*
- A felsorolt állatnevekből hiányzik egy-egy mássalhangzó. Melyiket kell j betűvel kiegészíteni?
(A) *rá...a* (B) *gödö...e* (C) *bögö...e* (D) *mo...* (E) *biva...*
- Verskezdeteket adtunk meg magánhangzók nélkül. Ha megfejtettétek őket, azokat jelöljétek meg, amelyeknek **József Attila** az írójuk!
(A) *SZLGY RZSBT LVL T MGRT* (B) *DJN STN, JZSNK, JZSNK*
(C) *D SZRTNK GZDG LNN* (D) *MR GYHT CSK MMR GNDLK*
(E) *LHNYJ KK SZMT Z G*
- Mit jelent az a szó, amely a helytelenül írt szavak kezdőbetűiből áll?
sóhaj, menyasszony, kátyu, ahoz, lennt, ahhoz, általlában, tabu, nagyjából, kijebb, alkú
(A) *gabonaféle* (B) *összefogással végzett munka* (C) *kézi szerszám*
(D) *a kanál népiesen* (E) *jellemzően nyers zöldségekből készült étel*
- A szólás szerint mit hord össze az, aki sületlenségeket beszél?
(A) *fűt-fát* (B) *egyet-földet* (C) *kigyót-békát*
(D) *tücsköt-bogarat* (E) *hetet-havat*
- Szavak keresik a helyüket. Weöres Sándortól idéztünk egy versszakot, ám a sorvégeket nektek kell a megfelelő helyre illeszteni. Mi a helyes sorrend?
E = elvettem, K = kergettem, M = mosdattam, V = vágattam
Sárkány paripán ...1..., (A) *1. K, 2. M, 3. V, 4. E*
gyémánt-madarat ...2..., (B) *1. K, 2. E, 3. V, 4. M*
göncöl-szekeret ...3..., (C) *1. V, 2. M, 3. E, 4. K*
holdfény-haju lányt ...4.... (D) *1. V, 2. M, 3. K, 4. E*
(E) *az előzőek egyike sem*

- Igéző. Jelöljétek meg az igékre vonatkozó igaz állításokat!

- (A) *A jelen idejű, kijelentő módú igének nincs jele.*
(B) *Az igekötőt az igével mindig egybeírjuk.*
(C) *Bármilyen módú ige állhat bármilyen időben.*
(D) *A múlt idő ragja a -t vagy -tt.*
(E) *A felszólító mód jele s-sé és z-vé is alakulhat.*

Á F Ű I C
T I A E Z
B Z Z R K
K É T S S

- Ha a táblázatban a **kiemelt betűtől** elindulva a sakkból ismert „lólépés” vagy „lóugrás” szabályai szerint megfelelően haladtok, egy ismert közmondást találhattok. Ha sikerült megfejteni, jelöljétek meg a hozzá jelentésben legközelebb álló másik közmondást! (Néhány betű nem része a megfejtésnek.)
(A) *Ellátják a baját.* (B) *Felkopik az álla.* (C) *Kivágja a 21-et.*
(D) *Ajtót mutatnak neki.* (E) *Szegény, mint a templom egere.*
- Melyik jelent valamilyen bútort?
(A) *pamlag* (B) *sut* (C) *almárium* (D) *véka* (E) *komód*
- Így is jó meg úgy is jó? Azokat a kifejezés-, illetve szó párokat jelöljétek meg, amelyeknek mindkét eleme helyes!
(A) *továbbáll – tovább áll* (B) *egyek – egyek* (C) *olyan – oly*
(D) *gondtalan – gondatlan* (E) *hallgatózik – hallgatózik*
- Melyik „-fa” nem lehet, illetve jellemzően nincs fából?
(A) *lármafa* (B) *tiszafa* (C) *májusfa* (D) *sámfa* (E) *családfa*
- Különbféle szavakat, szóalakokat soroltunk fel. Jelöljétek meg a rájuk vonatkozó igaz állításokat!
bölcsesség, nézet, kiskanállal, járom, bátorságáért, irások, hallgató, követ
(A) *Mindegyik lehet főnév.* (B) *Mindegyik képzett szó.*
(C) *Összesen három közülük főnév és ige is lehet.*
(D) *Összesen három főnevet melléknévből képeztünk.*
(E) *Az egyik ige és melléknév is lehet.*

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- Képzeljétek el, hogy egy világszerte úton vagytok, és az a kellemetlenség ért titeket, hogy egy távoli szigeten élő bennszülött törzs „vendégszeretétét” vagytok kénytelenek élvezni. Az utolsó esély a helyzet megoldására, hogy írtok egy segítségkérő levelet valakinek. Ebben elmesélhetitek, hogyan kerültek ide, mit akarnak tőletek a bennszülöttek, és legfőképpen, hogy mire van szükségetek a kiszabaduláshoz. E képzelt levelet természetesen bárkinek címezhetitek, lehet az valós vagy kitalált személy. Ügyeljétek, hogy írásotok megfelelően a levélforma követelményeinek! Fogalmazásotok ne haladja meg a rendelkezésre álló terjedelmet!